

LOTTA KAILA

Kirjoittaja tekee väitöskirjaa Helsingin yliopistolla kasvinsuojeluaineiden vaikutuksista pölyttäjiin. Hän on virkavapaalla Turvallisuus- ja kemikaalivirastosta.

lotta.kaila@helsinki.fi

Tiedätkö sen usein parhaana kesälomakautena pyörivän meemin? Sen, jossa ampiainen on nimetty paskiaiseksi, koska se tunkeutuu terasseillemme pörräämään. Kimalainen ja mehiläinen taas ovat hyvien puolella, koska ne pölyttävät marjamme. Meemi alleviivaa yhtä nykyaikamme suurinta haastetta.

Haaste on kunnioittaa luonnon monimuotoisuutta. Tämän tehtävän ratkaisu edellyttää rohkeutta tehdä pitkäjänteisiä toimenpiteitä ja hahmottaa suuria kokonaisuuksia, vaikka tutkittua tietoa ei aina ole saatavissa. Luonnon monimuotoisuus on niin laaja verkko riskiinkytöksiksi, että voimme luottaa sen jokaisella osalla olevan ennemmin tai myöhemmin vaikutus toisiin osiin, kuten ihmiseen.

AMPIAISMEEMI PALJASTAA, että kunnioituksen sijaan suhteemme luonnon monimuotoisuuteen on valikoiva ja sotaisa. Sodassa media täyttyy jutuista, joissa kerrotaan mitä oivaltavimpia kikkoja ampiaisten karkot-

tamiseksi. ”Lukijoiden parhaat vinkin” ovat klikatuimpien artikkeleiden listalla.

Kunnioitusta osaamme näyttää valikoivasti meille selvästi hyödyllisille eliöille. Käynnissä oleva kampanjakin kertoo, että pelastamme mielellämme pörräisiä, kuten mehiläisiä, kimalaisia ja kukkakärpäsiä, jotka pölyttävät arvokkaat marjamme. Täytämme sosiaalisen median kuvilla söpöistä kimalaisista tekemässä arvokasta pölytystyötä marjapuskissamme ja pelloilla. Paskiaisiksi nimitämme niitä, joiden välitöntä hyötyä itsellemme emme tiedä.

Poistetaan monimuotoisuuden verkosta sitten ampiainen tai joku muu lomakauttamme häiritsevä eliö, muuttuu maailma ennustamattomalla tavalla. Ampiaiset muun muassa syövät satokasvien tuhohyönteisiä ja pölyttävät monia kasveja.

Väriyksensä ansiosta ampiaiset suojelevat kukkakärpästen kaltaisia lajeja. Peto jättää kukkakärpäsen rauhaan, koska luulee sitä kipeästi pistäväksi ampiaiseksi.

AMPIAISEN POISTAMINEN SAATTAISI johtaa esimerkiksi myrkkujen runsaampaan käyttöön ruoantuotannossa. Sitä matkivien lajien,

kuten kukkakärpäsen, kannan pieneminen taas vaikuttaisi monien ravintokasviemme pölytykseen ja sitä kautta ruoantuotantoon.

Ampiaisella on merkitystä, vaikka sen suoria vaikutuksia ihmiseen ei aina muistetaakaan.

SODAN JA LAJIEN ERIARVOISTAMISEN sijaan monimuotoisuuden verkkoon tulisi julistaa rauha: solmia hyvät suhteet kaikkien lajien kanssa ja muuttaa käsitystämme luonnon monimuotoisuuden tärkeydestä.

Meidän tulisi ymmärtää, että jokainen laji on muokannut tästä maailmasta nykyisen kaltaisen.

Itsemme vuoksi kehotan meitä suhtautumaan luonnon monimuotoisuuteen äitini rauhanomaisen opein: kaikista ei tarvitse pitää, mutta kaikkien kanssa pitää tulla toimeen.

*”Meidän tulisi ymmärtää,
että jokainen laji on muokannut tästä maailmasta nykyisen kaltaisen.”*